

ловски въ 6468 г. или 960 г. сл. Хр. Между друго въ хрисовула се казва: „На манастира Йоанъ Колова били подарени 40 освободени отъ данѣкъ чифлигари (парици), въ замѣна на ония части земя, които отдавна сж принадлежали на манастира въ покраината на Йерисо, и взети отъ заселенитѣ тамъ славяни българи“ (. . . παρὰ τῶν ἐνοικησάντων ἐκεῖσε Σκλάβων Βουλγάρων. Извѣстія Арх. общ. V, 17).

VI

Царь Самуиловъ надпись въ Прѣспа отъ 993 г.

Туй е единъ отъ най-бележититѣ старобългарски паметници. Той е билъ поставенъ отъ българския царь Самуила за споменъ на своитѣ покойници — родители и братъ. За него се узна най-напредъ въ 1888 г., когато въ българското село Германъ, лежаще до Прѣспанското езеро (Македония), била градена нова голѣма църква, току до старинската малка църквица. Като копаели основитѣ за новата сграда, изровили мраморна плоча съ старобългарски надпись и я прикжтали въ гробищата, отъ страхъ отъ турцитѣ, защото били прочели по нея името на царь Самуила. Мълвата за находката достигнала най-сетне до ушитѣ на Успенски, директоръ на Руския археологически институтъ въ Цариградъ. При своята научна обиколка изъ Македония въ 1898 г., Успенски сполучилъ да види паметника и да го издаде на следната година, съ бележки отъ самия него, отъ Флорински и Милетича, въ Извѣстія-та на сжщия институтъ, кн. IV, вып. 1, стр. 1—20. Иречекъ и Ягичъ сжщо така писаха за надписа въ Archiv für slavische Philologie, XXI, 543—557. Милетичъ писа по сжщото и въ Български прегледъ, год. V, кн. IX—X, 274—278. Следъ това надписътъ бѣ обнародванъ отъ мнозина и използуванъ грижливо въ изследвания по история и славянска палеография, защото той представя най-старъ датуванъ кирилски текстъ.

Паметникътъ е правоъгълна плоча отъ бѣло-синкавъ мраморъ, съ размѣри: дължина 1·30 м., широчина 67 см. и дебелина 7 см. На гладкото лице сж издълбани три кръста, изпълнени нѣкога съ металъ, сега изгубенъ, а въ единъ отъ жглитѣ на плочата е издълбанъ 11-редовъ кирилски надпись, дълъгъ (високъ) 26·5 см., широкъ 27 см. Височината на